

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не взовьмеш милости і віри не взовьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудни.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперника. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані відні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Хлопоти „Дѣла“.

«Дѣло» хлопоче ся! Ким і чим? А ежеж не клюбом «независимих» руских послів. Там все в порядку і до ладу, хоч звісно, що всі три «независимі» стоять незалежно при трьох різнородних програмах. «Дѣло» хлопоче ся клюбом «правительственных» руских послів, а хлопоти его похожі на хлопоти курки, що вивела каченят. Каченята поплили на широку воду політики, а квочка лишившись на березі, журить ся їх долею. То вже мудріше відніс ся недавно один з матадорів політичних «Дѣла» до «правительственных». Він просто відмовив їм права, називати ся послами руского народу, а назвав їх лише Русинами в палаті посольській. Сей матадор улегчив собі роботу, випустивши послів руских зовсім з опіки. Але матадор написав, а редакція «Дѣла» забула на те вигідне становище і забувши на принцип займає ся і журить ся нині знова акцією «правительственных».

Чим же хлопоче ся «Дѣло»?

Перший его хлопіт в тім, що рускі послі «мусять стояти на услугах правительства». Для чого? Для того — бо они «опинили ся в складі більшости парламентарної, а ся більшість — ipsissima verba «Дѣла» — не тільки не стала правительственною, але її услуги приймає гр. Бадені з всякою резервою». Аргумент славний, здавалось би, неімовірний, але він стоїть чорне на білیم в статі «Дѣла» з 9. жовтня під заголовком: «Нещирі».

Дальший хлопіт «Дѣла» в тім, що ру-

ські послі «не мають ніякої програми політичної». Але ледви «Дѣло» се написало, як кілька стрічок низше каже, що рускі послі вступили до більшости і поставили за услівє свого вступленя те, щоби більшість та заняла ся переведенєм рівноправности всіх народів в Австрії. Без доповнення сего услівя послі не попруть ні програми більшости ні правительства. Для звичайного але правильно мислячого чоловіка було би вже ясно, що послі рускі мають якусь програму, іменно програму рівноправности або оборону меньшостей народних. Для «Дѣла» ся програма є безпрограмовою.

«Дѣло» переходить відтак до обговореня «постулатів», які поставили Словінці, Хорвати і Русини до більшости парламентарної і від котрих довершеня они зробили зависимою свою участь в більшости і піддержуванє теперішнього правительства. Говорячи про постулати, «Дѣло» хвалить іменно Словінців за те, що они — як довідуюсь з газет чеських — уїмнули ся о «зміну системи». Се розумно, каже «Дѣло». Така зміна може довершити ся в 24 годинах і все буде добре. А рускі послі? Рускі послі уїмнули ся лише о руский язык в судах і у властей адміністраційних, та о депо на поли шкільництва, що аж по році може бути доконане. Вже то з тою «зміною системи» носить ся «Дѣло» як кальварійський каліка з викривленою рукою не від нині, а не подумало, що зміна системи без реальних, конкретних даних — се проста порожня фраза. Яким же світлом може яка-небудь народність розвинути ся, наколи їй не будуть подані реальні

услівя до такого розвою, іменно, наколи в прилюднім житю не будуть увзгляднені права мови народу і не будуть народови подані средства до скріплення своєї народности? Словінці домагають ся так само інституцій національних для себе, як і Русини, як і всякі клуби правіці і лівіці. А що они притім уїмнули ся і о усуненє намістника Рінальдінгого яко ворога їх народности, се має свої окремі причини. Тількиж «Дѣло» на жаль не може ще розстати ся з теорією Маркова, котрий всякі народно-руські інституції яко спиняючі «об'єдиненіє» осудив невартними, а рад би системі правительства мати такою, що піддержувала би і зріст московщини на Русі.

«Дѣло» чудує ся вкінці, чому наш віденський дописуватель в однім числі «Руслана» «славив» внесенє Діпавлього, коли оно ще не було поставлене, а в другім числі — коли оно було поставлене — відмовив єму всяку вартість. «Дѣло» чудує ся. Але і ми чудуємось, що «Дѣло», розрізавши саме межі «поставленим» а «непоставленим» внесенєм, не змірковало, що суд о внесеню языковім Діпавлього міг випасти раз і другий раз инакше. Сеж зовсім природно. Доки се внесенє було лише заповіджене а вісти ходили, будь-то оно має на цілі упорядувати національне і языкове питанє в Австрії, доти можна було про него сказати, що оно принесе з собою акцію поважну. Як же пізнійше показало ся, що бар. Діпавлі думає лише в радї державній ухвалити рамковий закон о народностях і їх правах, а виповненє тих рам полишити соймам, то чи не треба було такому проекту відказати всякої вартости?

Кохання для „кляси“.

Ми любили ся, як діти одної неньки, хотий не лучили нас ніякі тіснійші звязи, крім тої одної, що від наймолодших літ стояли ми на одній станції у професорової Н., тепер вже небіжки. Дійсно, спільне житє може багато зділати, если нас обох звязало узами приязни і любови. Кароль був народности — от і не скажу вам якої, бо певно він сам не рішив би ся до одної виключно належати. Родив ся в якимсь швайцарськім місті, отже був родом Швайцар, бо і батьки его були такого роду. Хотий гордив ся сим походженєм, не уважав пониженєм причисляти ся до Поляків. Не знаю на якій він підставі хотів бути Поляком, хибань на тій, що его родичі мешкали в колишнім польськім королєстві, і то в самій столиці. Побивав ся за «wolność i braterstwo» як жид за грішми. Наші національні погляди не годили ся: він тримав з Поляками, я зі своїми.

А був Кароль два роки старшим від мене і ходив одну клясу низше — мабуть тому, що пізнійше зачали его родичі до школи посилати. Але за то і вчив ся — найлучше зі всіх! Все мав свідомство «mit Vorzug», а я тільки добре або достаточне, от так, аби з кляси в клясу. Бо бачите, у мене була голова, та не було «Sitzfleisch», як то вчені педагоги кажуть.

Кароль любив говорити і поважне і веселе, і мудре і дурне, я був більше мовчливий, та волів радше мудре слухати, як дурне балакати.

Нас не вязали жадні спільні прикмети, а однак ми полюбили ся відразу. Чи то до школи, чи до дому, чи то на прохід, чи до науки, чи плакати, чи сьміяти ся, ми все разом тай разом. Сказавби ся: одна мати їх родила, — а то не мати, а різні землі нас видали. Така то вже вдача людська: познайомили ся та полюбили ся, не питаючись, чому, як і на що?

Ми жили завсїгди, се є від початкових кляс гімназіяльних, разом на на одній станції, себ то у згаданой професорової. Аж одного року, памятаю добре, я йшов тоді до шестої, вертаємо з вакацій, — нема нашої пані, померла. Вже і гріб травою поріс. Пером єї земля! Добра була старовина.

Посвятилисьмо покійній кілька слів, та мусіли розглянути ся за якимись новими станціями. Всі ми, кілько там нас разом все мешкало, не тямлю добре, розійшли ся.

Тільки ми два стрінули ся знова на одній станції. Я дістав ся на станцію до дому гімназіяльного катехита. Позаяк пані, бо властиво їй прислужувало право держати учеників на станції, не було на руку, одному відступати комнату, проте мусіли оглянути ся за другим, а тим другим був мій дотеперішній друг, Кароль.

Чи се вже нас судьба злучила на все? — погадав я собі, коли зачув, що Кароль має до моєї станції спровадити ся. Жилисьмо до тепер в купі як рідні брати, потрафимо і дальше. І дійсно була між нами знова згода, приязнь і любов, що аж люди дивували ся.

Як они — кажуть — погодять ся? Таж то огонь і вода! Кароль прудкий, як та іскра,

я повільний. Але що то об тім і балакати: стали приятелями, то й годі вже в зад оглядати ся. Гадав я, що ми, если не до кінця житя, то бодай до укінчення шкіль будемо жити в приязни. Але де там — не судилось!

У о. катехита була, крім двох синів, дочка. Тоді ходила ще до школи, мабуть до четвертої, чи до пятої. Панночка була харна і нічого їй не мож було закинути, хибань . . . але то менше з тим, бо і котраж не любить з хлопцями пожартувати? От «гусочка», тай тільки.

Бувало, коли чи-то задачі не вміла зробити, чи-то рисунок хотіла мати красною викінчений, то йшла таки просто до нас, і не питала, чи маємо яку роботу, чи ні, чи у нас є час, чи нема? Роби, тай роби! Ані відпекати ся було дівчини! А то ще ті очі ясні, брови на шпурочку, та дзвінкий голосок мають чарівничу силу у дівчат. Чи хочеш, чи не хочеш, мусиш дівочу волю сповнити.

З початку, не знаю як їй, але нам обом було байдуже, котрий задачу виробить, чи рисунок викінчить. Але з часом стало инакше. На мій жаль (і щож я тому винен, що маю таке м'яке серце) — а певно на радість мого друга, панночка йшла все до Кароля, а мене поминала. Правда, і я мав те щастє улегчити часом їй працю, але то тільки тоді лучало ся, як Кароля не було дома. Дарма — я мусів собі в душі сказати, що до всього не можна мати щастя. Одному Бог дасть сяк, а другому так.

Ба, коби на тім був і кінець, то ще би там серце переболіло та й забуло. А то Каролєви панночка у око запала. Я мусів їх підозрівати о любов, бо завсїгди себе шукали, солодким



Таж «Дѣло» саме не згодило ся би на такий процедер, щоби більшість польска сойму галицького становила о правах мови рускої в прилюднім житю. Чи «Руслан» не поступив совістно, запротестувавши з гори проти такого трактованя так поважного діла. Але «Дѣло» мало що иншого на умі. Оно додало, що віденьський дописуватель лише для того звернув ся проти внесеня Діпавлього, бо «оно закрутило в носі Чехам і Полякам». «Дѣлу» розходило ся о інсинуацію, о кинене підозріння на руских послів, мов-то они ідуть лише за указами Чехів та Поляків. Но, сим разом інсинуація була дуже незручна, бо як-раз Чехи і Поляки могли би раді бути, наколи би они яко більшости сойморі мали рішати о правах языка німецького в Чехії а руского в Галичині. Ім внесенє бар. Діпавлього було би дуже на руку, і оно не могло їм «закрутити в носі», як се «Дѣло» добачило.

Наколи проте «Дѣлови» не удало ся доказати, що рускі послы мусять стояти на услугах правительства; наколи оно само признало, що програмою політичною безпрограмових руских послів є переведенє рівноправности всіх народів; наколи оно потрафить зрозуміти, що зміна системи безреальних даних є лише порожньою гудячою бочкою; та наколи розважить, що внесенєм бар. Діпавлього могли би одушевити ся всі національні більшости а ніколи меншости національности, — то найжеж «Дѣло» зволить само себе серіозно запитати, чи виконує оно совістно задачу орґану народовецкого, молотячи таку пусту солому своїм читателям на поживу? Ми охотно слухаємо завсїгди голосу противників наших політичних, бо чейже у кожного народовця припускаємо добру волю і здоровий суд о справах. Але чи в статі «Дѣла» можна дочитати ся того здорового суду і тої доброї волі?

Дискусія над обжалованєм міністерства.

Дня 13. с. м. розпочато дискусією над наглядними внесеними в справі обжалованя ґр. Баденього. Внесенє о поставленє міністрів в стан обжалованя є п'ять. Перше пос. Гохенбургера відносить ся до виданої тайної інструкції для політичних урядників, як мають поводити ся на публичних зборах. До голосу записало ся по-над 40 бесідників pro, а чотирох contra.

Перший говорив Гохенбургер. Зміст єго бесіди був такий: Престольну бесіду прийнято симпатично і правительство могло числити на підмогу німецьких сторонництв. Але станула більшість, що має иншу програму вдечім від бесіди престольної. Німці отримали пощочину виданєм языкових розпоряджень, проте зачали борбу против правительства, надужить власти політичної, бож тепер Австрія мимо всіх конституційних признак остає поліційною державою. Найпрезидент міністрів не думає, що при помочи поліції здусить Німців. Най стереже ся, щоби сей рух задержав австрійські знамена. Коли би Німці пересвідчили ся, що австрійській державі є они непотрібні тоді вибє послідна година державі австрійській. Тайний обіжник, в котрім поручено урядникам політичним не перебивати на вічах бесідникам, доки не буде сконстатовано каригідного чину — містить в собі провину з §§. 212 і 213 закона карного, бо хто може перепинити довершенє злочину, а не робить сего, сей підпадає карі, — а обіжником велить ся репрезентантам правительства поступати проти постанов закона. Закінчив осторогою, щоби не пропала австрійска монархія.

Другий бесідник Вольф мотивував своє внесенє, подібне змістом до попереднього. Промова Вольфа була супокійна. Вольф говорив — що справа обіжника не має ніякої звязи з языковими розпорядженнями. Розходить ся виключно о оборону прав конституційних, до чого обовязані всі послы без огляду на народи і сторонництва. Не можна стерпіти, щоби правительство правами конституційними крутило як хогурговою. Треба здержати реакційно-поліційні змаганя правительства. По замкненю сесії парламенту правительство пробувало опозицію здавити силою; конфісковано дневники, обмежувало свободу зборів. Обективне поступованє карне при конфіскатах дуже добре надає ся до здавлення свободної гадки. Для приміру навів Вольф факт конфіскації: Лучило ся раз — говорив Вольф — що міністер телефонічно поспитав поліцію, длячого не дістав одной часописи. «Чи може сконфіскована?» спитав. «Ще ні — відповів урядник — але в тій хвили сконфіскуємо». І думаючи, що міністер домагав ся конфіскації, післав комісаря, щоби забрав наклад дневника. Відтак зачав роздумувати, чим оправдати конфіскату, і причеплено ся до новинки о холері.

Відтак говорив Вольф о поступованю на публичних зборах. Буває так, що комісарі пра-

вительственні мусять перебивати бесідникам, щоби вказати ся чимсь перед своєю власттю. Один приятель Вольфа, комісар правительственный на зборах, звиняв ся перед ним, що мусить єму перебивати, бо перед ним аванс і має жінку і діти.

По виданю тайного розпорядження ґр. Баденього витворив ся стан воєнний межі правительством а населенєм. Такі розпорядження деморалізують урядників, котрі з обридженєм допускають ся таких безправностей, побоюючи ся, що не будуть авансувати. Такі розпорядження і тайні кваліфікації роблять урядників невольниками правительства. Закінчив зазивом до праввиці, щоби при голосованю не руководила ся анатогонізмом національним, бо тут розходить ся о спільний інтерес всіх народів австрійських.

По Вольфі забрав голос президент Бадені. Сказав, що видав інструкцію з дня 2 червня для урядників політичних. Такі інструкції видає ся частійше для «поученя» урядників. Поручено урядникам заховати ся енергічно але тактовно. В тій інструкції не має нічого противзаконного, бо розходить ся там о то, щоби комісарі правительственні не перебивали бесідникам надто вчасно та щоби на зборах не було криків і заколоту. Запоручав, що в тій інструкції не було наміру ставити лапки на опозиційних бесідників. Коли опозиція почала бесідники перебивати криком і замітками, тоді сказав президент ґр. Бадені: Я не думаю тут пописувати ся силою грудий і голосу; не дам собі перебивати криками; маю право тут говорити. Скоро мені не дозволите говорити, то самі будете винні наслідків такого поведеня. Не грожу я, тільки заповідаю, що скоро мене закричите, то я перестану говорити і вже не заберу голосу в дальшій дискусії. В дальшій промові представив ґр. Бадені інструкцію цілком невинною річю, — зганив негідне поведенє урядників, котрі причинили ся до пущеня інструкції в дневники та заявив, що треба змити сю пляму з австрійських урядників, котрих льояльність не підпадає чейже сумнівови. Закінчив зазивом, щоби палата відкинула внесенє на обжалованє міністрів.

Вісти політичні.

«Reichswehr» похваляє виступ бар. Діпавлього на зборах в Лінцу. Она одушевляє ся іменно становищем єго австрійско-німецьким. Сторонництво Діпавлього хоче посередничити між Чехами а Німцями. Против того годі ви-

оком гляділи на себе, та все, чи була потреба, чи ні, балакали із собою. А балакали вже не о задачах шкільних, та не о рисунках, але о цвітах, весні, приятностях вакацій, довгій розлуці підчас них, та о всім тім, о чім закохані можуть із собою говорити. І панночка тепер вже не з одним зошитом, а з цілою текою та зі всіми книжками вандрувала до нашої комнати, казавбсь: на лекцію до Кароля. Словом, як би була могла, то і шпилькою до него пришпилилаб ся.

Я приготавляв ся вже до іспиту зрілости, Кароль був в семій, а панночка в шестій. Всі ми підросли, та наші тілесні і духові сили змогли ся, скріпились. Кароль і панночка вже і не вкривали ся із своїми чувствами перед матерію, котрій, як мені здавалось, Кароль більше подобав ся ніж я. Чи до міста за чим вислати, чи за мешканєм розглянути ся, чи то на прохід вийти, чи-то при святі посьміяти ся, все був до того Кароль, а не я. «Він мусить до іспиту приготавляти ся» — говорила пані о мині, коли Кароля за чим висилала. «Так» — думав я собі — «мушу над книжкою сидіти, та чекати, аж такі вусики засіють ся, як Каролеви, щобим міг паннам дурницями серце заґріти».

А виробив ся Кароль при панночці на «франта» — нічого казати! Вусик затемнів ся під носом, а на язичі мав все якийсь комплемент чи то для панни, чи для пані.

От нині Благовіщенє, свято — школи нема. Ми встали від обіду та пішли до керниці води налити ся. Кароль витягав ведро — я не мав тої ласки — панночка дивила ся в чисте зеркало води.

— Яка красна рожа в воді — сказав Кароль.

Всі заглянули до керниці — нічого не вид-

ко. Кароль усміхав ся до панночки, а пані зміркувала, о що ходило:

— Ой, Ви то знаєте договорювати!

На те панночка спаленіла, як невинний цвіт маку, а моє лице горіло жаром заздрости, гніву, ненависти...

В моїм нутрі відбувала ся страшна борба. Длячого-ж я не міг бути тим щасливим посідачем дівочого серця, длячого? Длячого я не умів здобувати того святаго скарбу любови? Длячого я не мав тої сьмілости в говореню з паннами? Длячого я не міг набрати тільки відваги, щоби одну панночку для себе здобути — от так хотби тільки піддурити, щоби той жар молодечий угасити? Длячого? Такі питання завдавав я собі того дня, а те саме серце, котре било сильними ударами заздрости і ненависти, казало мені бути сьмілим, а не «мамалигою».

Відносини між мною а Каролем змінили ся. А приязнь? Не було бесіди о приязні!

Від коли зачав я єго підозрівати, вкрадала ся в моє серце заздрість та викинула незабаром приязнь і любов. Говорилисьмо перше між собою мало, тепер ще менше — майже нічого.

Ми оба знали добре, о що нам ходить. Він знав добре, чого моє серце боліло, але не старав ся причини болю усунути. Бо й на щож? Єму було з тим добре. На моє місце вступила в єго серце панночка. І через гадку єму не перейшло, щоби єї позбути ся і жити зі мною по давньому. До кінця шкільного року ми ходили, як потроєні.

Кароль, як звичайно, відїзджав борше від всіх, бо мав далеку дорогу — за границю.

Коли прийшло прашати ся, Кароль подав панночці руку, а мати сказала:

— Могли бисьте і поцілювати ся, прецінь то ще дитинячий вік!

Кров ударила мені в голову, і летом блискавки прошибнула в моїм умі гадка:

— Они поберуть ся колись!

Кароль відїхав, а я бажав, щоби на всегда.

В два тижні пізнійше я був по «матурі» і також відїзджав домів, але при пращаню не було мови о цілованю. Відїзджав я і жаль мені було опускати, не школу та місто, а панночку — Русинку, котру міг взяти Поляк. Я і подумати о тім не хотів! Нехай би єї брав собі хто хоче, лише не Поляк, до того з Королівства.

Минув рік. Я мав один рік філософії, Кароль зробив «матуру», панночка скінчила сему виділову, а з тим і едукацію. Кароль відїхав — мабуть раз на все — за границю. При кінци липня дістав я лист від него, в котрім бажав відновити нашу приязнь, що єї розірвала панночка. Писав мені і кляв ся на все найдорожше, що мусів панночці надскакувати і пані катехитовій леститись, щоби запевнити собі протекцію, та щоби не стратити сьвідоцтва «mit Vorzug».

Ми вправді зачали писати до себе, але незабаром перестали. Може єму знова яка панночка перешкодила.

Я тільки того нині не можу собі дарувати, що не здогадав ся відразу о лукавстві і практичності чужинця. Надскакував панночці і навіть любив єї з потреби: щоби мати добру клясу!

Здурив панночку, здурив і маму та дав научку, що Русинці не треба кохати ся з Поляками. Добре то і пословиця каже:

«Добре тії Ляхи роблять, що не кохають ся, Побравшись за рученьки не женихають ся.

Е. Мандишевский.

ступати. Таку саму задачу переняло на себе і правительство вже тоді, коли скликувало конференцію до Відня. Інша річ, чи Німці і Чехи приймуть се посередництво? Інша річ, чи внесене бар. Діпавлього, хоч нагляче, успіх прийти на порядок денний ради державної? Перед ним зложено на стіл президії 24 наглячих внесень. Правительство, яке непарламентарне, стане остеронь від всего. Досвід давний навчив, що правительства парламентарні не тішили ся довгим житєм.

«Leitmeritzer Ztg.», орган обструкціоніста пос. Функого, каже про нинішню ситуацію таке: Годі казати, щоби посеред правиці наступила криза. В правиці завела ся борба не о принципи а о «кости». Ситуація не змінила ся ще в користь Німців, хоч з другої сторони непорядно вести безхосенну обструкцію. Німецьким послам годі наказати, щоби они своїми головами розбивали мури для того, бо сего домагає ся один або другий орган праси провінціальної. Об'єктивно кажучи, теперішня ситуація ще тяжша, як коли-небудь. Один нерозважний крок може попусувати дотеперішню акцію Німців. Треба поступати обережно і тактично. — Артикул сей тим замінний, що в ній говорить ся о «безхосенній обструкції», а накликає ся до розваги і певної тактики.

«Słowo Polskie» думає, що внесене Діпавлього в теперішній формі не можна прийняти, але можна се внесене узнати як товчок до полагоди національного питання в Австрії. Але до того треба сповнити три услів'я: 1) Треба сформулювати понятє рівноправности («Słowo Polskie» розрізняє мабуть рівновартні і нерівновартні народи в Австрії); 2) треба признати соймам краєвим компетенцію в тій справі (щоби покривдити меншости національні) і 3) треба точно означити, в якій мові мають пересправляти з собою центральні краєві уряди з центральними державними. Шовінізм польський вилазить з сих умов як шило з мішка, а нас упевняє в пересвідченню, що внесене Діпавлього на рамковий закон язиковий, котрий би відтак мали виповнити сойми, послужив би як-раз до того, щоби меншости національні віддати в руки більшостям соймовим.

Консолідація правиці поступає наперед. Посліднє засіданє парламентарної комісії прийняло проєкт статута організаційного, вироблений п. Енглем. Статут сей буде предложений поодиноким клубам правиці до потвердження. О ході нарад над тим статутом одержуємо суперечні вісти. Одні вісти голосять, що проєкт прийнято з одною тільки поправкою, другі вісти йдуть, що проєкт уляг великим змінам через клуб Діпавлього і християнсько-славянський, в склад котрого — як звісно — входить руский клуб. Руский клуб з Словінцями і Хорватами супротивив ся рішучо ключеві означуючому, кілько представителів мають висилати поодинокі клуби до езекутивної комісії. Вкінці прийшло до такої угоди: Має утворити ся два спільні комітети правиці. Один комітет творила би теперішня комісія парламентарна, до котрої мають належати тільки квестиї програмові; другий комітет, що має складати ся з всіх председателів клубів, мав би полагоджувати біжучі справи, отже був би фактичним комітетом езекутивним правиці. В наглячих случаях сей другий комітет може ділати самостійно без порозуміння парламентарної комісії.

В часі повисших нарад захованє бар. Діпавлього було вельми вдовольняє для правиці. З тої нагоди опозиція починає холодніше відносити ся до акції бар. Діпавлього і заперечує єму вже тепер право виступованя в роли посередника межі Чехами а Німцями, а в додатку відмовляє єму навіть і право звати єго клуб німецьким.

В клубі Шенерера наступило якесь роздвоєнє. Іро зложив мандат, а Шенерер взяв чотиронедільну відпустку. Та подія виявила кризу в клубі Шенереріанів. Посли Вольф, Тірк і Кітель жадали скликаня гонорового суду, ко-

трий би розсудив справу Іра. Як звісно, Іро дав слово чести, що не говорив о «содовій воді». Скликаню гонорового суду супротивив ся Шенерер, заявляючи, що Ірови треба вірити на слово чести. В наслідок тої ріжниць, Шенерер не покаже ся в парламенті через 4 тижні, доки справа не вяснить ся. Вольф думає вступити до клубу німецько-людового і взяти в ній провід.

Межі прочими клубами опозиції також не добром пахне. Взаємно себе обжаловують. Ліберали жалують ся на людове сторонництво, що не підпомагає все їх внесень, а людівці те саме закидують лібералам. На послідних засіданях обструкція мимо неприсутности своїх головних режисерів дала довід, що она все ще дальше веде свою роботу давним ладом, хоть може трохи приличнішим.

На вчерашнім засіданю палати послів стануло нарешті на порядку деннім внесене в справі обжалованя президента міністрів за виданє довірочної інформації для властей адміністраційних в справі поступованя комісарів на зборах. Промавляли послі: Гогенбургер і Вольф та президент міністрів гр. Бадені. Президент міністрів признав, що видав розпорядженє з 21. липня і поручив в ній урядникам, щоби заховували ся на зборах енергично але тактовно, щоби не вступали за борзо і не переривали бесідникам і не давали причину до криків і заколоту. Нарешті просив бесідник, щоби се внесене відкинено. Потім перервано дольшу дебат.

Вчешні вісти про вибір до парламентарних комісій доповняємо. Легітимацийна: Вахнянин, Бик, Дулемба, Гіжовский, Гурский, Мерунович, Пінїнський, Ферянчіч, бар. Василько, Відерсперг, Радімські, Вайльпонер, Лягіня, Айселе, Кінман, Сильвестер, др. о. Шайхер, Гесман, Носке, Пергелт, Шікер, Дик, Кеніг, Лянг, Пражак, Сляма, Странські, др. Кайден, др. Седльницькі, гр. Фетер, Фуке, гр. Гуин, Керн, Самні і Самбон. Межі Козакевичем а Дашинським прийде до стислішого голосованя. До петиційної комісії вибрані: др. о. Ів. Гробельський; з польських послів: о. Фішер, др. Ольпінський, Поточек, Знаміровський, Трахтенберг і о. Сьвєжи.

З Атин доносять, що новий міністер війни Смоленський має предложити королеви проєкт реорганізації грецької армії, передовсім хоче він завести в ній карність.

Новинки.

— «Народна Торговля» подає до відомости своїх членів, що біляне за адміністраційний рік 1896/7 виложений вже до перегляду в канцелярії дирекції і у всіх філіях товариства. На жаданє висилає ся також поштою. — При тій нагоді пригадує дирекція «Народної Торговлі», що загальні збори членів товариства відбудуть ся у Львові дня 2-го падолиста 1897 о годині 4-ій з полудня в сали засідань совіта, т. є. в домі товариства (Ринок ч. 36).

— Борба пива львівського з окоцїмским і оломунецким починає хилити ся в некористь львівського «рінгу». Наслідком підвищенє ціни львівського пива о 1 кр. на інканді робітники і ремісники в послідних двох днях остентаційно домагали ся по всіх шинках і реставрациях у Львові лише пива окоцїмского і оломунецкого. Львівське пиво стоїть даром. Як дуже зросла консумція двох повисших родів пива, доказує факт, що нарешті єго всюди забракло. Цікава річ, чи пиво з львівських броварів видержить довго такий бойкот консументів.

— Зелізничі катастрофи перестали в посліднім часі відстрашувати від їзди австрійськими зелізницями. Сей час як раз пригідний до того, аби застановити ся над тим, чому в Австрії так часто лучають ся нещасливі випадки на державних зелізницях. Ми вже в нашій газеті на підставі вірних інформацій піднесли, що головною причиною є перетяженє езекутивної служби (24-годинна безперестанна служба), котра мусить знищити і найздоровіший організм. Сими днями оголосив один вищий урядник в міністерстві зеліниць такі самі погляди у віденьських часописах і подав також свої проєкти, як би зарадити лиху. В сій справі має посол Володимир Гневош, член кола польского, поставити інтерпеляцію до міністра рільництва. Интерпеляція

має так звучити: «В дневниках і фахових писмах подають три причини зелізничих нещастя — розуміє ся окрім т. зв. vis major — перетяженє урядників і робітників, недостаточний надзір над шляхом і перестарілі, часто незрозумілі приписи. Тяжко повірити, які жаданя ставляє державна зелізниця що до витревалости і праці від своїх урядників і робітників. Число служби по стациях зменшено кілька разів, хоч роботи які мусить ся зробити, щоденно більшають. Цілковите ігнорованє конечности, аби кождому чоловікові забезпечити достаточний час для відпо відного відпочинку, мусить довести до такої утоми і такого опад у сил, що занедбуванє у виконаню якогось небудь обовязку мусить бути природним наслідком надмірного напруженя.» Интерпеляція кінчить ся запитаннями до міністра, що він гадає зарядити, аби устало раз на все таке перетяженє зелізничої служби; чи казав він докладно сконтролювати всі зелізничі шляхи і чи думає він дати переробити невідповідні приписи? — Ми справді цікаві, що міністер відповість на сю інтерпеляцію і як він схоче успокоїти справедливі обави подорожних.

— Утік на вкраденім возі. Вольф Бернштайн, фірман з Бережан, зголосив ся сими днями на інспекцію поліції у Львові і доніс, що оноді віддав на Личаківській улиці пару коней і віз 13-літньому хлопцеві Мошкови, незвісного назвища, щоби їх відпровадив на площу Голуховських, але той в одній хвили кудись щез. Цілої півтора доби шукав в розпущі Бернштайн згуби, а доперва тоді доніс о тім поліції, котра однакж не могла вже єму поради, хіба пішки і без коней вертати до Бережан.

— Попаренє нафтою. При ул. Баторія у Львові лучив ся оноді сумний випадок. Молоде дівча, склепова панна у масаря п. Франца Іхновского, Павлина Монтиньска, хотіла розпалити огонь під кухнею і в недостачі смілих щіпок полила дерево нафтою так богато, що наступила експлозия і в одній хвили полумінь обняла одіж неосторожної дівчини. Поготівле ратункове уділило першої помочи і відвезло дівчину до шпиталю, без надії на вирахованє, бо ціле тіло єї представляє одну велику рану.

— Едвард Белямі, голосний і щасливий автор книжки п. з. «Рік 2000», видав нову в Америці повість під заголовком «Equality». Нова книжка опустила друкарню перед тижнем в казочно великим числі екземплярів. Автор і видавці не чекали навіть трех днів, а ціле видавництво розкуплено до остатка. Таке нечуване поводженє Белямі і инші єму подібні писателі завдячують в першій ряді рекламі, котра в Америці дійшла справді до вершин досконалости на всіх полях.

— Обїхати свїт в тридцяти трех днях і то за ціну 500 доларів і з всіми перворядними wygodami буде можна легко, скоро лише укінчить будова сибірської зелізниці. План такої подорожи буде виглядати так: З Нью-Йорку до Бреми 7 днів, з Бреми до Петербурга 1½ дня, з Петербурга до Владивостока 10 днів, з Владивостока до Сан Францїско 10 днів, а звідтам до Нью-Йорку 4½ дня. Кошта самої подорожи винесуть 282 доларів, а їда, місце в спальнім вагоні і т. д. 218 доларів.

— Богатий жебрак. До московского шпиталю прибув недавно на курацію старик в лахманах. При записі заявив, що є з заводу жебраком і додав, що на всякий случай бажає повірити зарядови шпиталю трохи грошей, які має при собі. Сестра милосерна зацікавила ся і запитала єго, кілько тих грошей. Відповів їй: «Сам не знаю, я не рахував». І подав сестрі досить велику шкіряну торбинку. Зачали числити і показало ся, що в торбинці було більше як 10 тисяч рублів. З дальших допитів оказалось ся, що гроші ті зібрав жебрак 35-літню жебрачиною.

Телеграми.

Відень 15. жовтня. Гр. Голуховський, міністер заграничних справ, виїхав на Угорщину, до Кештелі.

Відень 15. жовтня. Вчерашнє засіданє розпочало ся обструкцією. До години 2-ої по полудни тревали самі поіменні голосованя.

Відень 15. жовтня. Лівиця має намір за помочию обструкції не допустити до ухвали бюджетової провізорії з Угорщиною.

Прага 15. жовтня. Діпавлі переговорював з провідниками лівиці в справі свого язикового внесеня. Поляки попераяють ту акцію.

Головний склад в аптиці

161 74—?

Жигм. Рукера

під „Срібним орлом“ у Львові.

Ментина,

єдине раціональне средство до положення уст, знаменитий і оживляючо

ділаючий препарат, до тепер нічим не перевищений. Мала скількість, придана до свіжої води, вистане, аби досягнути пожадані наслідки.

16

Ціна флакона 50 кр.

Цінник львівської палати торговельної і промислової.

Львів дня 15. жовтня 1897.

I. Акції за штуку.

	платять зл. кр.	жадають зл. кр.
Зеліз. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.	215 —	218 —
Зеліз. Львів-Черн.-Ясся по 200 зл. вальсрбл.	282 —	285 —
Банку гіпот. гал. по 200 зл. в. а.	380 —	390 —
кред. гал. по 200 зл. в. ав.	— —	210 —
Гарбарні в Ряшеві по 200 зл. в. ав.	200 —	210 —
Фабрики вагонів в Сяноку перед тим Ліпінського по 500 кор. в. ав.	250 —	260 —

II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.

Банку гіп. г. 5% в. ав. з 10% пр.	110 20	110 90
" " 4 1/2% " льос в 50 л.	100 —	100 70
" " 4% " в 60 л. по 200 К.	96 70	97 40
" краєв. 4 1/2% в. ав. льос в 51 л.	100 50	101 20
" 4% в. ав. льос в 57 л.	97 50	98 20
Тов. кред. гал. земс. 4% (першаеміс.)	97 80	98 50
" " " 4% льос в 41 1/2 літ	97 50	98 20
" " " 4% " в 56 літ	97 10	97 80

III. Обліги за 100 зл.

Гал. фонду пропінац. 4% в. ав.	97 80	98 50
Буков. " 5% " "	102 75	— —
Комунальні Банку кр. 5% (2 ем.)	102 10	102 80
" " 4 1/2% (3 ем.)	100 10	100 80
Зелізниць локальні 4% по 200 кр.	96 50	97 20
Поанчки краєв. 6% в. а. з року 1878	103 —	— —
" " 4% " " 1891	— —	— —
" " 4% по 200 кор. з р. 1898	97 80	98 50
" м. Львова 4% по 200 кор.	97 —	97 70

IV. Льоси.

Міста Кракова	25 25	27 25
" Станиславова	42 —	— —

V. Монети:

Дукат цісарський	5 62	5 72
Наполвондор	9 49	9 59
Пів-імперіал	9 55	— —
Рубель російський срібний	1 20	1 25
" паперовий	127 50	128 50
100 марок німецьких	58 55	59 —

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1897.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		Поїзд	
посп.	особ.	посп.	особ.
приходить о годині		відходить о годині	
до Львова		зі Львова	
7:30	з Іцкан	6:00	до Підволочиск з головної двірця
7:50	" Янова	6:10	" Іцкан
7:52	" Тернополь на Підзамче	6:15	" Підволочиск з Підзамча
8:05	" Лавочного	6:45	" Іцкан
8:15	" Тернополь і Бродів на головний дворець	8:40	" Кракова
8:25	" Сокаля	8:50	" Янова, Калуща, Хирова
9:10	" Кракова	9:20	" Скольного
10:35	" Ярослава	9:25	" Сокаля
1:15	" Янова	10:05	" Підволочиск з головного двірця
1:40	" Кракова	10:27	" " з Підзамча
1:50	" Скольного Стрия, Калуща, Хирова	10:45	" Іцкан
2:15	" Черновець	1:55	" Підволочиск з головного двірця
2:30	" Підволочиск на Підзамче	2:08	" " з Підзамча
5:25	" " головний дворець	2:40	" Черновець
5:35	" Сокаля	2:50	" Кракова
5:45	" Підволочиск на Підзамче	3:05	" Стрия
	" Іцкан	4:40	" Ярослава
Ніч		Ніч	
3:04	з Підволочиск на Підзамче	4:40	до Кракова
3:30	" " головний дворець	5:20	" Лавочного
5:10	" Кракова	6:24	" Янова лиш в будні дні
6:00	" Підволочиск на головний дворець	6:45	" Кракова
6:55	" Кракова	7:05	" Сокаля
8:45	" Кракова	7:25	" Тернополь з головного двірця
9:10	" Іцкан, Бергомету з виїмком понеділка	7:30	" Лавочного
9:30	" Кракова	7:47	" Тернополь з Підзамча
9:43	" Підволочиск на Підзамче	7:48	" Янова
9:50	" Іцкан	10:30	" Іцкан
10:00	" Підволочиск на головний дворець	10:50	" Кракова
10:20	" Стрия, Хирова	11:00	" Підволочиск з головного двірця
12:10	" Лавочного	11:37	" " з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числиться від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.



Спеціаліст обшуи непромакаючої власного винайдення!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД І РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужескої, дамської і для дітей

у Львові, площа Бернадинська число 10.

має честь повідомити отрим. Вп. Публику, що випрабляє **ОБУВЕ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного винайдення, з всякого рода шкір, як: **Обуве** мужеске і дамске, також **чоботи** з ховіями тревали, надмірно легкі і по цінах дуже приступних. — Також приймає до відновлення і направи **Кальші** і **Пляші** кавчукові, всякі гумові приряди як також зельованія обуви кавчуком. — Всякі замісцеві замовлення виконує в можливо як найкоротшим часі. — Дякуючи за дотеперішні ласкаві вгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глибоким поважанем

139 12—140

Іван Яримович.

Спеціаліст до направи кальшів і пляшів кавчукових.

АГЕНЦИЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель)

приймає передплату на всі часописи у всяких языках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

Де Ви купили сей годинник?

У ІВАНА СЕЛЬТЕНРАЙХА

годинникара ц. к. залізниць державних,

на площі Маріяській, ч. 8.

з порукою дворічною, за 3 зр. 75 кр. Се

Найбільший склад годинників у Львові.

Так при продажі як і при нараві руться він ретельно на два роки.

Цінники на желане даром.

137 5—10



Дмитро Затурський

поручає свою

робітню обуви мужескої, жіночої і для дітей

у Львові, уліця Коперника ч. 5.

Виріб тревалий і елегантний. Ціни умірені. Замовлення з провінцій залагоджує відвортною почтою.

140 13—140

143 **ЦЕРАТИ** 17-36

в великім виборі дивани, хідники, напї, портїери, матерїї на меблі, всілякі обїтя повозові і сукна поручає найдешевше

Стефанія Вишинська

Львів, Коперника 16.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі деннім не числячи ніякої провізїї.

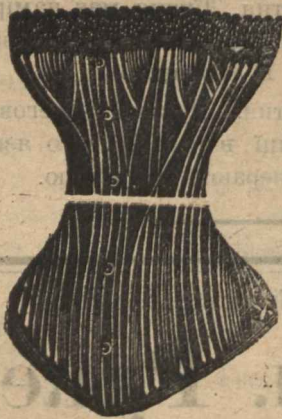
Контора виміни і відділ депозитовий перенесені до льокалю партерового в будинку банкомів.

1000

туток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

Львів, уліця Галицька число 12. Замавляючим 5.000 туток разом опаковане і відсилака franco.



Ново отворена робітня

Горсетів, Рукавичок і Бандажів

Г. Гальянтовського

у Львові, площа Бернадинська, ч. 3. 141 10—40

виконує на замовлення:

Руптурові бандажи, паси на живіт, ортопедичні горсети і звичайні, кулі, шудла, машини на ноги, суспензория, рукавички «glasse», дунські і козлові. Оправляє: подушки, шапки, шельки, екрани, диваники, тасьми до дзвінків і т. д. в як найкоротшим часі по найнижших цінах.